

Vakituisille kohtuulliset korotukset, **NUORET NAISET** **PUURTAVAT PÄTKÄTÖISSÄ**

Teksti: Teuvo Muhonen

■ Työmarkkinoiden epävarmuus kuvastuu monella tapaa TEKin vuoden 2003 työmarkkinatutkimuksen vastauksissa. Määräaikaisten työsuhteiden osuus on kasvanut ja yhä useammat ovat huolissaan työsuhteensa jatkuvuudesta.

Jäsenistön palkkakehitys on pysynyt kuitenkin kohtalaisena ja on samaa tasoa kuin palkansaajilla keskimäärin.

Työmarkkinatutkimuksen tulokset kuvaavat TEKin jäsenten työtilannetta ja palkkausta joulukuussa 2003. Parhaat kiitokset kaikille työmarkkinatutkimukseen vastanneille!

Tutkimus painottui sähköiseen vastaamiseen. Paperinen lomake oli joulukuun TEK-lehdessä.

Vastauksia saatiin 5 875 kappaletta, joista tuli 5 085 sähköisesti. Kaikkien vastausten määrä kasvoi edellisestä vuodesta 35 prosenttia, ja sähköisten vastausten määrä lisääntyi melkein 60 prosenttia. Erittäin nuoret jäsenet suosivat net-

tivastaamista, mikä heijastuu vastaajajoukon ikärakenteeseen.

Kuten odottaa saattoi vastanneitten enemmistö on diplomi-insinöörejä. Joku muu tutkinto, enimmäkseen maisterintutkinto, on vajaalla kahdeksalla prosentilla. Lisensiaatti- tai tohtorintutkimus on suorittanut kuusi prosenttia vastaajista.

Suurin osa TEKin jäsenistä työskentelee yksityisen sektorin palveluksessa. Tehtäväkirjo on laaja, mutta tuotekehitys, tutkimus ja myynti nousevat vastauksissa useimmin esille. Asiantunti- ➤

► jatehtäviä tekee runsas puolet, vajaa kolmannes on keskijohdossa ja ylempään johtoportaan on kivunnut noin 12 prosenttia vastanneista. Pää- ja sivutoimisten yrittäjien osuus on runsas kolme prosenttia.

Vastaajajoukko on iältään ja ammattivuosiltaan runsaat kaksi vuotta nuorempaa jäsenrekisterin keskiarvoihin verrattuna. **Taulukon 1** palkkaluvut on laskettu suoraan vastaajajoukosta eikä niitä ole painotettu ammattivuosi-kaumalla kuten edellisenä vuonna tehtiin. Ne ovat siis noin kaksi ammattivuotta matalampia kuin mitä koko jäsenkunnan palkat todellisuudessa olisivat.

Vähän alle puolet vastaajista työskentelee pääkaupunkiseudulla. Vastaajien keski-ikä on 37 vuotta. Naiset ovat keskimäärin kolme vuotta nuorempia kuin miehet. Naisten osuus vastaajista on noin 17 prosenttia.

Pääkaupunkiseudulla työskentelevien ja naisten osuudet vastaavat jäsenrekisterin tietoja.

Pätkätyöt ovat hälyttävästi lisääntyneet ja ne ovat erityisesti nuorten, naisten ja julkisen sektorin ongelma. Naisilla määräaikaosuudet ovat kaksi kertaa yleisempiä kuin miehillä.

Määräaikaisten työsuhteiden osuus 1980-luvulla valmistuneiden joukossa on vuodessa noussut kahdesta prosentista neljään prosenttiin. Tämän jälkeen valmistuneista määräaikaista on jo yli 13 prosenttia ja vuonna 2003 valmistuneista yli kolmannes.

Osa-aikaisia ja työttömiä kyselyyn vastaajia on kumpiakin vain runsaan prosentin verran. Jäsenkunnan todellinen työttömyys oli IAET-kassan mukaan joulukuun 2003 lopussa 2,3 prosenttia, kun se vuosi sitten oli 1,6.

Palkkakehitys 3,9 prosenttia

Vastaajakunnan rakenteen muuttumisen eli lähinnä nuorten jä-

senten määräaikaisten työsuhteiden osuuden kasvun vuoksi tässä tarkastellaan vain vakituisten työsuhteiden palkkakehitystä.

Vakituissa työsuhteissa keskiarvopalkat ovat nousseet 3,9 prosenttia vuodessa. Tämä vastaa yleistä palkkakehitystä. Valtiovarainministeriö arvioi palkansääjien ansiotasoindeksin nousseen viime vuonna juuri samat 3,9 prosenttia.

Yksityisellä sektorilla keskiarvokasvu on ollut 4,1 prosenttia. Tämä on suurelta osin teollisuuden ansiota. Palvelualojen tunnetut vaikeudet, kuten it-alan saneeraukset, ovat hydyttäneet palkkakehityksen sillä sektorilla.

Julkisen sektorin keskiarvokasvu jäi matalaksi, vain 2,5 prosent-

tiin. Toisaalta siellä mediaanikehitys oli 4,8 prosenttia, mikä antaa aiheita olettaa, että matalammissa palkoissa kehitys on ollut nopeampaa.

Kun kuluttajahintaindeksi on noussut vuodessa vain 0,6 prosenttia, kaikkien sektoreiden reaaliansiokiehitys on selvästi positiivinen.

Lomautukset ja irtisanomiset huolettavat

Työnantajat ilmoittavat usein henkilöidenttisiä kehityslukuja. Työmarkkinatutkimuksen aineistoista saadaan lähinnä vastaavankaltaiset kehitysluvut tarkastelemalla samana vuonna valmistuneiden palkkoja peräkkäisinä vuosina.

Tämä valmistumisvuoden mukaan laskettu eli valmistumisvuosi-identtinen palkkakehitys oli viime vuonna 6,2 prosenttia. Jos oma palkkasi nousi tämän verran, olet säilyttänyt asemasi.

Neljäsosa vastaajista sai vuoden aikana henkilökohtaisen palkankorotuksen, joiden mediaani on 244 euroa. Kymmenesosa on siirtynyt uuteen asemaan tai tehtävään samalla työnantajalla ja saanut tästä mediaaniltaan 400 euron palkanlisän. Runsas viisi prosenttia on vaihtanut työnantajaa ja kuitannut työpaikanvaihdoksesta mediaaniltaan 505 euroa lisää palkkaa.

Kolme neljäsosaa sovituista työajoista on 37,5 tuntia viikossa ja kahdeksasosa on sopinut 40

Taulukko 1. Jäsenkunnan palkat €/kk joulukuussa 2003

	Määräaikainen kokopäivätyö		Määräaikaisen osuus/%	Vakituinen kokopäivätyö	
	Keskiarvo	Mediaani		Keskiarvo	Mediaani
Diplomi-insinöörit:					
Yksityinen sektori	2 934	2 550	2,8	4 156	3 750
Teollisuus	2 722	2 520	2,9	4 127	3 728
Palvelualat	3 524	2 775	2,4	4 223	3 833
Valtio	2 514	2 361	47,6	3 552	3 300
Kunta	2 881	2 600	17,4	3 802	3 574
Kaikki diplomi-insinöörit	2 638	2 455	9,8	4 094	3 700
Maisterit	2 416	2 341	11,2	3 631	3 403

© TEK ry

Taulukko 2. Alkupalkat (v. 2003 valmistuneiden palkat joulukuussa 2003) vakituudessa kokopäivätyössä

	Keskiarvopalkat €/kk		Keskiarvon muutos/%	Palkkafraktiilit 2003 €/kk		
	2003	2002		Mediaani	75 % fraktiili	90 % fraktiili
Diplomi-insinöörit:						
Yksityinen sektori	2 794	2 709	3,1	2 665	3 000	3 500
Teollisuus	2 802	2 630	6,5	2 670	3 001	3 551
Palvelualat	2 776	2 857	-2,8	2 635	3 000	3 495
Valtio	2 416	2 321	4,1	2 450	2 565	2 817
Kunta	2 931	3 181	-7,9	2 770	*)	*)
Kaikki diplomi-insinöörit	2 769	2 690	2,9	2 646	2 990	3 494
Maisterit	2 719	2 662	2,1	2 570	3 041	3 410

*) Lian vähän havaintoja

© TEK ry

tunnin työviikosta. Loput sovi-
tuista työajoista ovat hyvin seka-
laista kirjoa.

Kolme neljästä vastaajasta työ-
kentelee yli sovitun ajan. Lyhy-
emmän työaikamuodon sopineil-
le viikottasia ylityötunteja kertyy
keskimäärin 4,4 tuntia ja pitem-
män työajan sopineille 5,3 tuntia.
Luvut ovat vähän laskeneet edel-
lisvuodesta. Ylitöitä tekevästä vain
14 prosenttia saa korvauksia, joi-
den mediaani on 200 ja keskiarvo
343 euroa kuukaudessa.

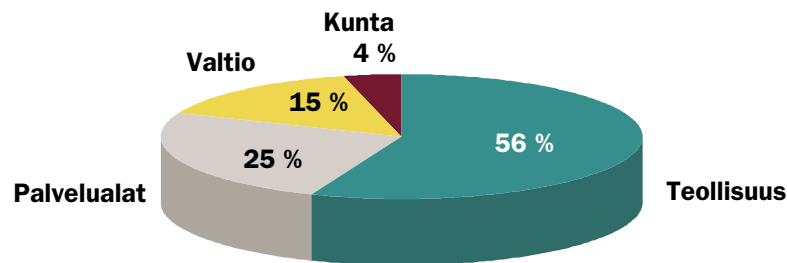
Kymmenesosa vastaajista pi-
tää työmääränsä jatkuvasti liian
suurena.

Epävarmuuden tunne työpai-
koilla on kasvanut selvästi edel-
lisvuodesta. Kolmasosa vastaajista
pitää lomautuksia tai irtisanomi-

sia mahdollisina tai todennäköi-
sinä työpaikallaan ja 14 prosent-
tia omalla kohdallaan. □

**Työmarkkinatutkimuk-
sen tuloksia julkais-
taan TEKin verkko-
sivuilla [www.tek.fi/
palkat/](http://www.tek.fi/palkat/) sitä mu-
kaa kun niitä valmis-
tuu. Myös seuraavas-
sa TEK-lehdessä jat-
ketaan tulosten analy-
sointia. Palkanosturi
päivitetään uusilla lu-
vuilla helmikuun alku-
puolella.**

Vastaajat työnantajasektorin mukaan

Palkkakuvioiden merkinnät

N = vastaajien lukumäärä

10%:n fraktiili = se palkka, jota vähemmän ansaitsee
10% vastaajista.

25%:n fraktiili = se palkka, jota vähemmän ansaitsee
25% vastaajista.

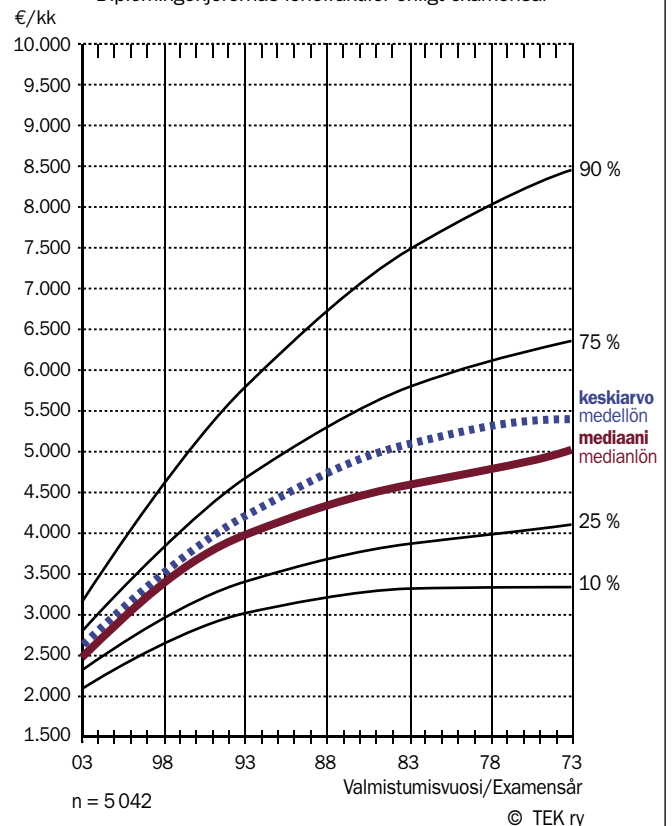
Mediaani = suuruusjärjestyksessä keskimäinen
palkka. Mediaania suurempia ja pienempiä
palkkoja on lukumääräisesti yhtä paljon.

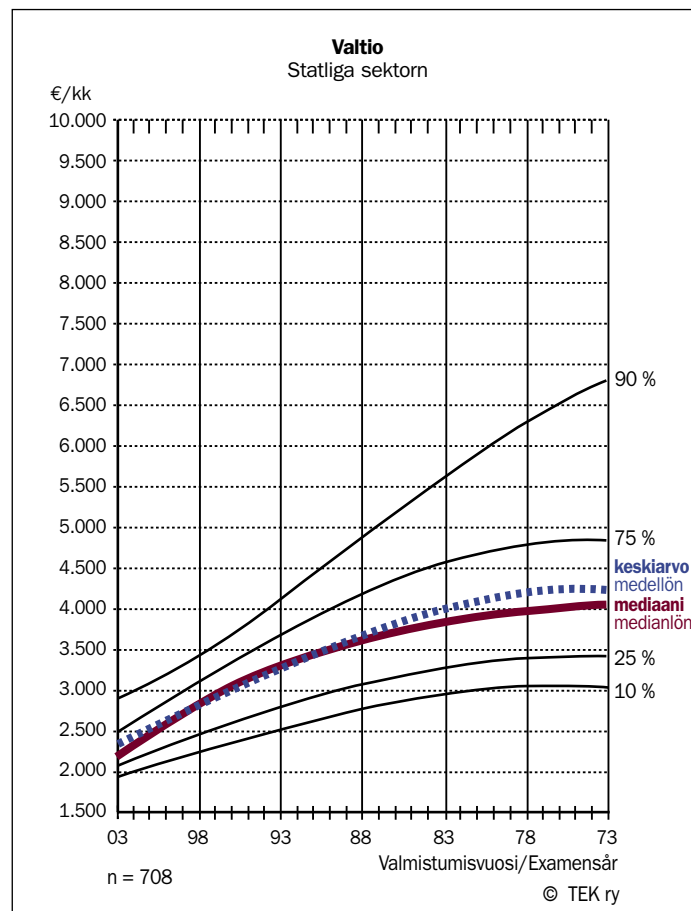
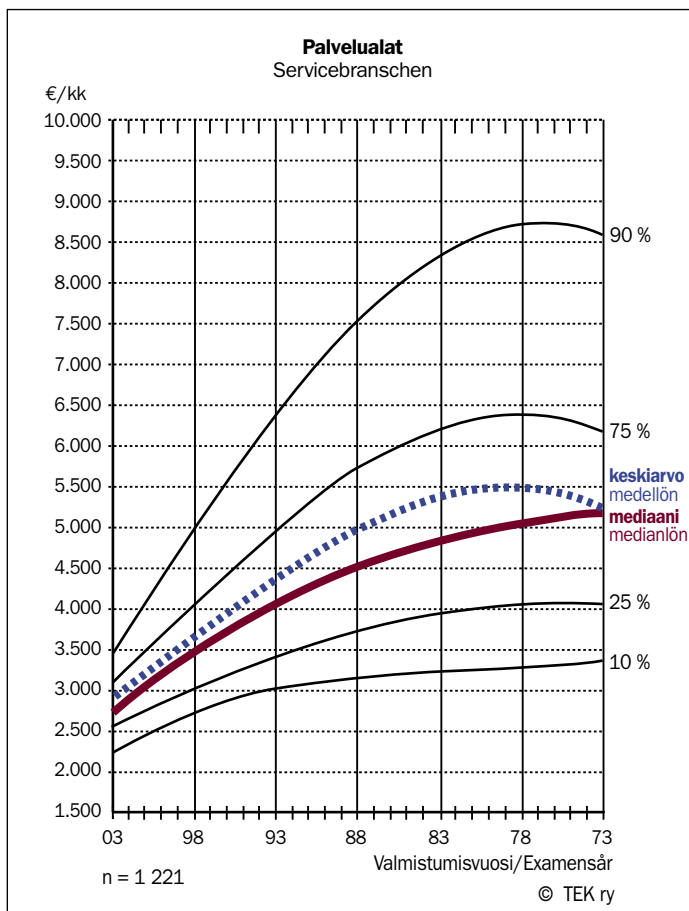
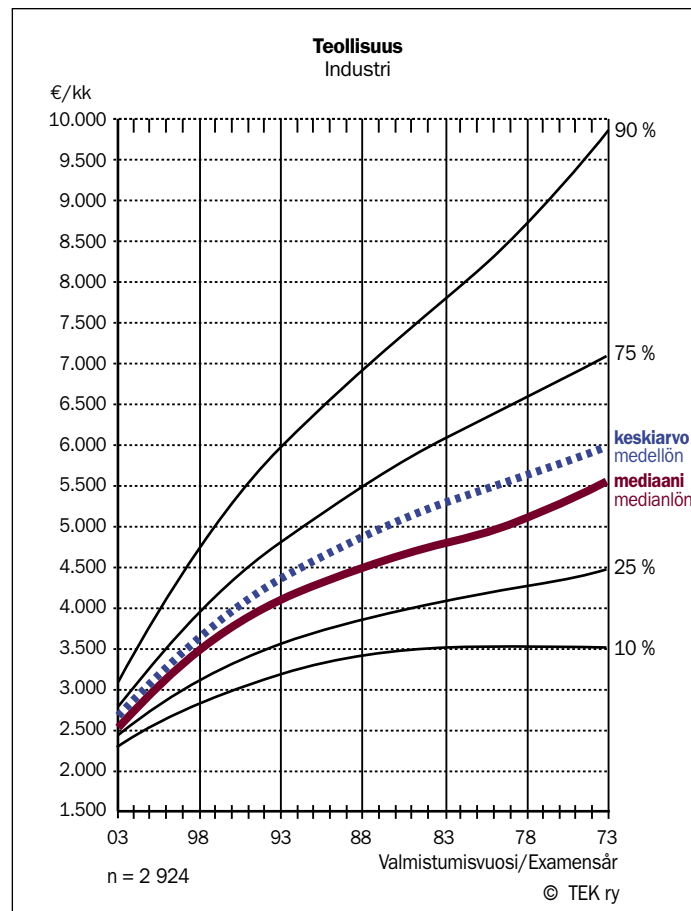
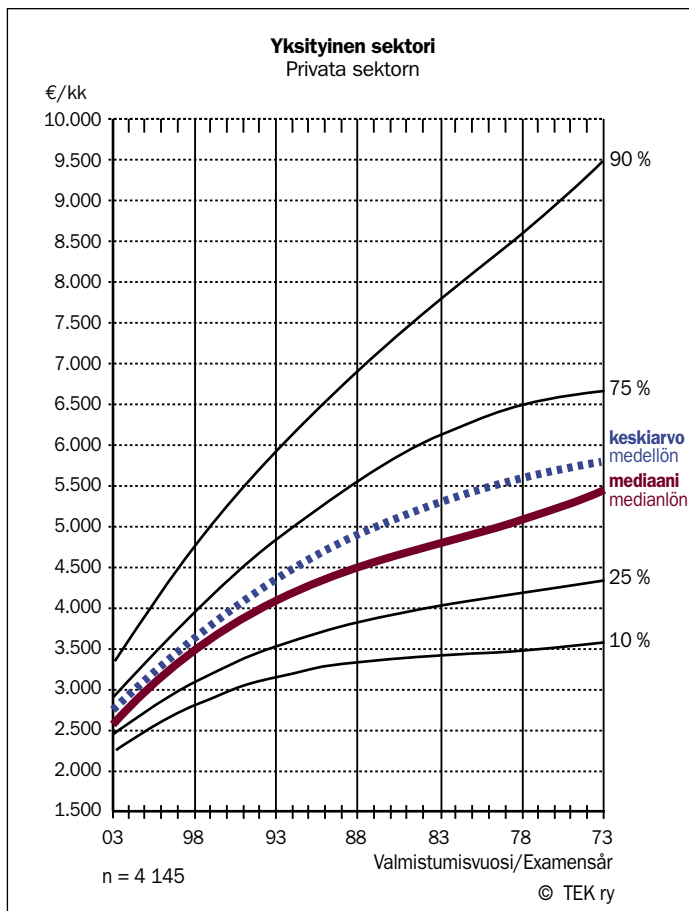
75%:n fraktiili = se palkka, jota enemmän ansaitsee
25% vastaajista.

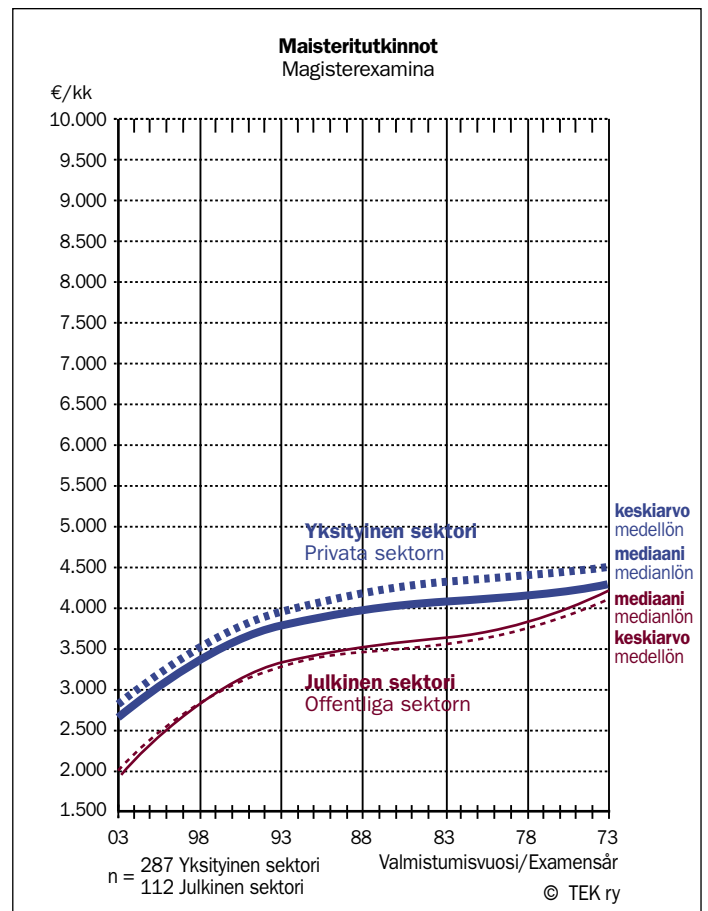
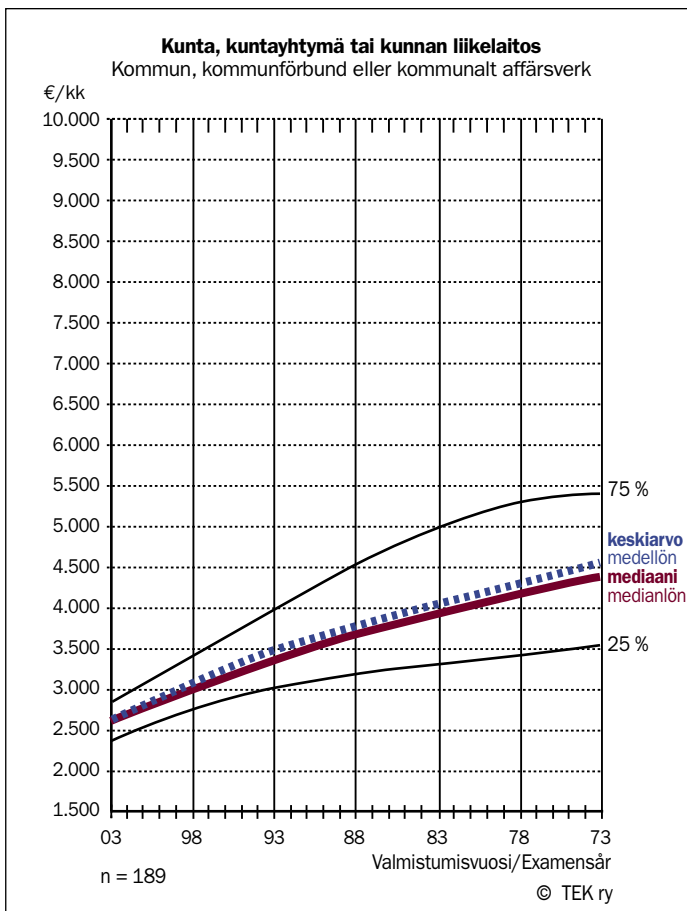
90%:n fraktiili = se palkka, jota enemmän ansaitsee
10% vastaajista.

Työmarkkinatutkimuksen palkkakäsite on päätoimen koko-
naiskuukausiansio (bruttopalkka) joulukuussa 2003. Se si-
sältää peruspalkan ikä- ja paikkakuntalisineen, kuukausittain
maksettavat muuttuvat palkanerät (esim. myyntimiesten pro-
visiot) ja luontoisetujen verotusarvon. Ylityökorvaukset, lo-
marahat, tulospalkkiot ja vuosibonukset eivät sisälly tähän
palkkakäsitteeseen. Tarkastelun piiriin kuuluvat sekä vakitui-
sessa että määräaikaisessa kokopäivätyössä olevat henki-
löt. Sektorikuvio on piirretty vain diplomi-insinöörien palkoi-
sta. Toimiasemakuvioiden sisältävät myös muun tutkinnon suo-
rittaneitten palkat.

Diplomi-insinöörien palkkafraktiilit valmistumisvuosittain
Diplomingenjörernas lönefraktiler enligt examensår

Yksityisen sektorin palkat toimiaseman mukaan

Toimiasemia on luonnehdittu kysymyslomakkeella esimerkkien avulla:

Ylin johto = pää-, toimitus-, varatoimitusjohtaja, päätoiminen johtokunnan jäsen, rehtori

Johto = tekninen, henkilöstö-, markkinointi-, tutkimusjohtaja

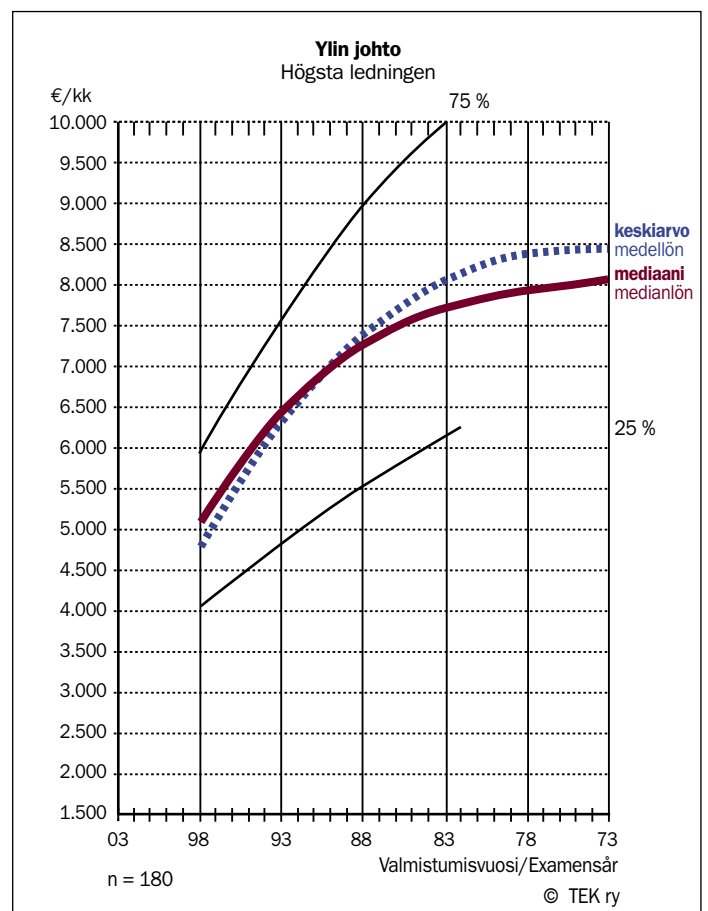
Ylempi keskijohto = osasto-, suunnittelu-, tutkimus-, käyttö-, laatu-, myynti-, projektipäällikkö, useita alaisia

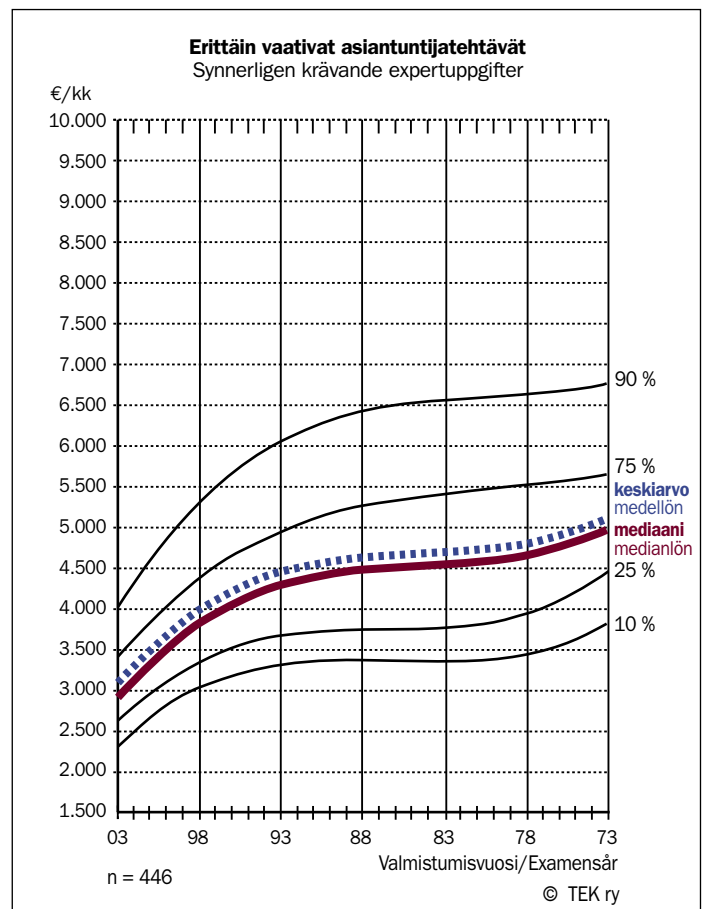
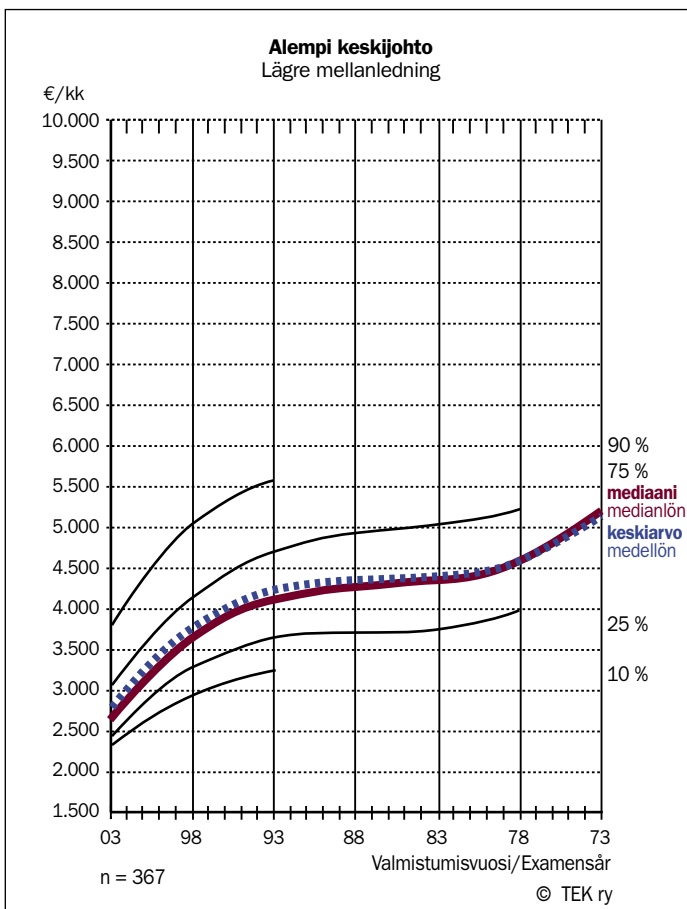
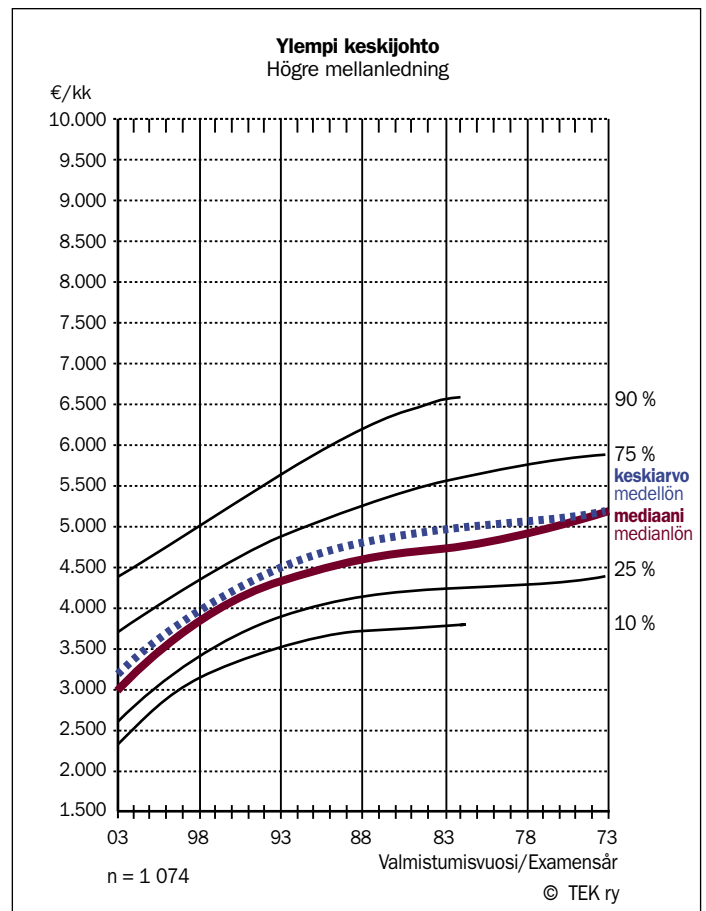
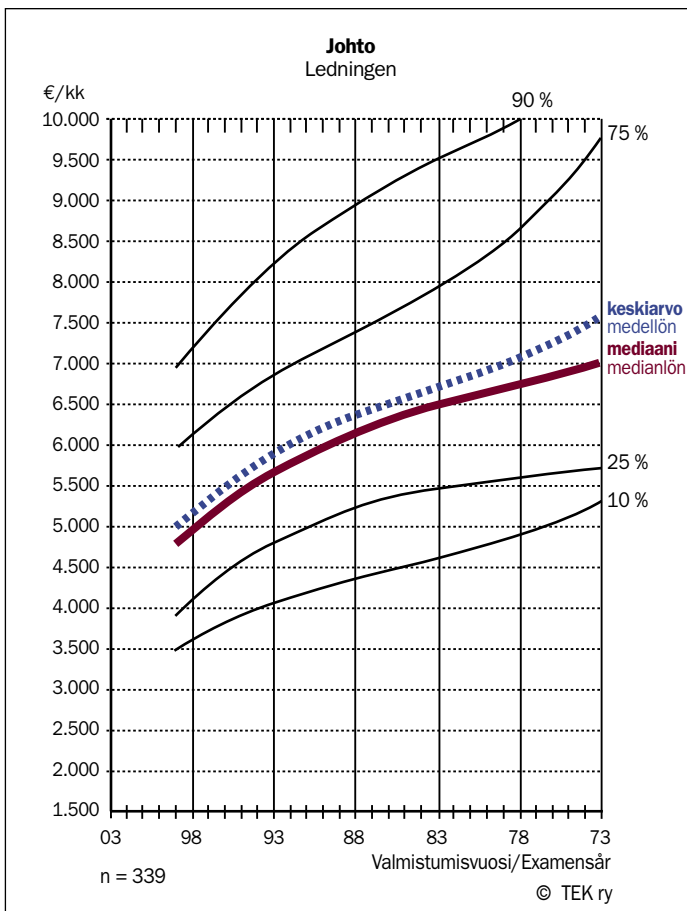
Alempi keskijohto = jaos-, alue-, piiripäällikkö, muut esimiestehtävät

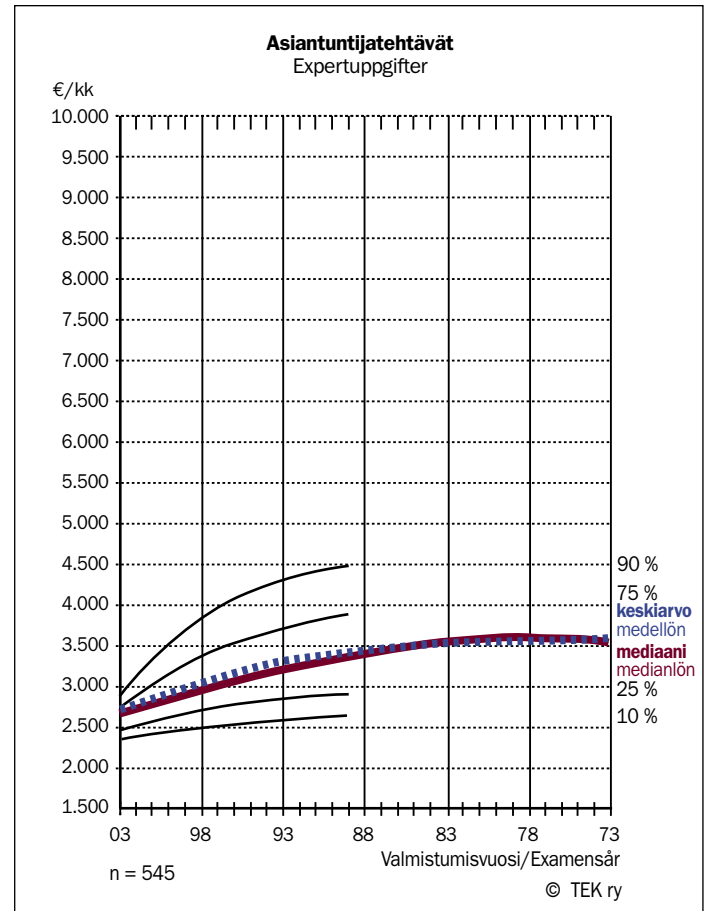
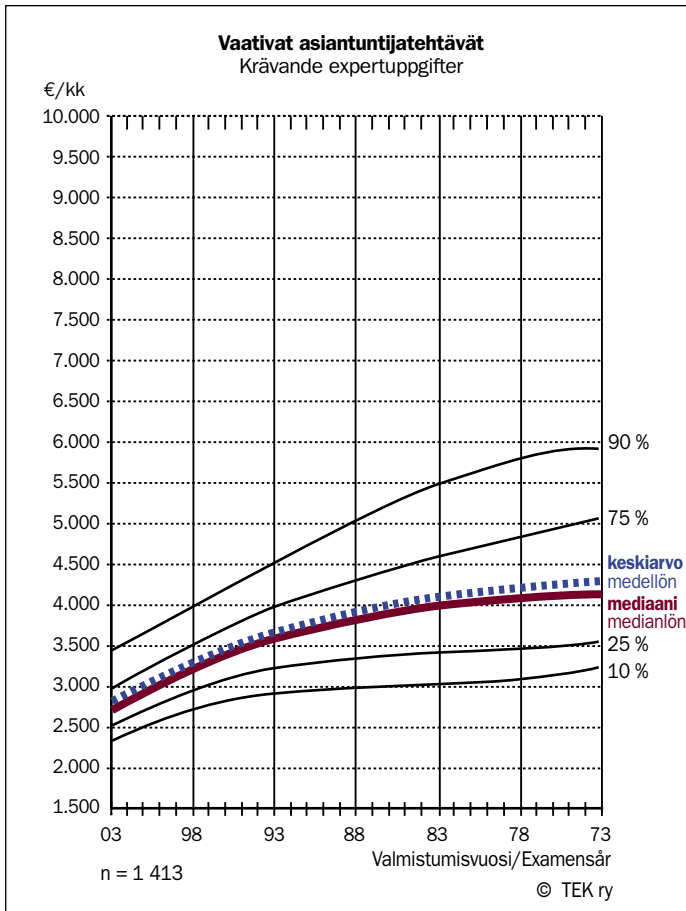
Erittäin vaativat asiantuntijatehtävät = ylimmän johdon esikuntatehtävät, koko yritystä tai virastoa koskevat tutkimus-, suunnittelu- ja kehitystehtävät

Vaativat asiantuntijatehtävät = vaativat suunnittelu-, tutkimus- ja kehitystehtävät

Asiantuntijatehtävät = muut asiantuntijatehtävät

TKK Dipoli kouluttaa yhteiskuntavastuun ja ympäristöasioiden osaajia

■ **TKK Dipoli aloittaa Yhteiskuntavastuu yritystoiminnassa -koulutusohjelman helmikuussa. Työvoimapolitiittisen koulutuksen tavoitteena on, että kurssilaiset rekrytoidaan yrityksiin jo kurssin aikana tai sen jälkeen.**

Kahdeksan kuukautta kestävä koulutus järjestetään yhteistyössä Uudenmaan TE-keskuksen ja Tapiolan työvoimatoimiston kanssa. Pakettiin kuuluu tiivis yhteistyö yritysten kanssa.

Kaksivaiheinen koulutus alkaa kolmen kuukauden mittaisella lähiopetusjaksolla, johon on valittu 25 koulutettavaa. Lähiopetus jatkuu toukokuuhun saakka.

Lähiopetusjaksoa seuraa viiden kuukauden mittainen työssäoppimisjakso yrityksissä. Yritysyhteistyöpaikat hankitaan kurssilaisille kolmen kuukauden mittaisen lähiopetusjakson lomaan sijoittuvilla ohjatuilla paikan-

hakuajaksilla. Yritysyhteistyöpaikkojen hakua ohjaavat yritysyhteistyöstä vastaava konsultti ja kurssinjohtaja.

Kurssinjohtaja **Meri Löyttyniemi** TKK Dipolin ympäristökoulutustiimistä toivoo sopivien yhteistyöyritysten löytyvän kevään aikana.

– Kurssille on tullut hyviä hakijoita, jotka haluavat työskennellä kestävä kehityksen kysymysten parissa. Hakijat ovat akateemisesti koulutettuja, aktiivisia ihmisiä. Kohtuullista korvausta vastaan yritys saa heistä hyvän työntekijän, Löyttyniemi sanoo.

Löyttyniemi viittaa vuoden alusta voimaan tulleeseen lakiin

sosiaalisesti vastuullisista yrityksistä. Se korostaa yhteiskuntavastuun ajankohtaisuutta ja tarpeellisuutta.

– Tuottajavastuun soveltamisen takia yritysten sosiaalisesti vastuulliselle toiminnalle on kysyntää. Niinpä akateemisten täydennyskouluttaminen tuottajavastuun prosessin hallintaan ja yrityksen yhteiskuntavastuullisuuden alkuselvytysten tekemiseen on nyt ajankohtaista, Löyttyniemi toteaa.

Lisätietoja:
Kurssinjohtaja Meri Löyttyniemi, meri.loyttyniemi@dipoli.hut.fi, (09) 451 4041, 050 313 7549
www.dipoli.hut.fi/ymparisto

